

Konkurrensutsättning av gemenskapsboende och hemvård för äldre

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 12.05.2025 § 145
2070/00.02.01/2025

Beredningen

socialdirektör Tarja Oikarinen-Nybacka, upphandlingschef Anne Harjunpää

Välfärdsområdet har behov av att konkurrensutsätta gemenskapsboende och hemvård. Gemenskapsboende är avsett för äldre som inte längre klarar sig i sitt eget hem med hjälp av tjänster som tillhandahålls i hemmet. I gemenskapsboende får kunden vård och omsorg och hen har en bostad som svarar mot hens behov. Inom gemenskapsboende erbjuds de boende regelbundet verksamhet som främjar socialt umgänge.

Hemvården är hjälp, vård och omsorg som tillhandahålls hemma hos äldre, personer med en funktionsnedsättning och sjuka som bor hemma och som behöver stöd i vardagen. Med hjälp av hemvården strävar man efter att göra det möjligt att bo hemma så länge som möjligt. När det gäller hemvården orsakas behovet av konkurrensutsättning av viljan att förtydliga användningen av köpta tjänster som en del av hemvården som helhet. Även i samband med ordnande av gemenskapsboende kan det behövas konkurrensutsättning av hemvården.

När det gäller gemenskapsboende är utarbetandet av en servicebeskrivning och uppställandet av servicekriterier en viktig del av beredningen av konkurrensutsättningen. Kunderna ska uppfylla de kriterier i fråga om servicen som välfärdsområdet ställer. Som ett riktgivande kriterium för gemenskapsboende kan det konstateras att kunderna måste ha behov av rätt så omfattande hemvårdstjänster och stödtjänster, men servicebehovet är ändå inte sådant att personal behöver vara ständigt närvarande. Verksamhet som främjar socialt umgänge är en viktig del av gemenskapsboendet. Bostäderna ska vara lämpliga för äldre personer och till exempel tillgänglighet och säkerhet är sådant som bör beaktas i fråga om bostaden.

I välfärdsområdet finns behov av att utveckla gemenskapsboendet och att utöka antalet platser. Man är medvetna om servicebehovet, och planen har varit att två nya enheter för gemenskapsboende skulle ha tagits i bruk i välfärdsområdet under år 2024, den ena i Kaustby och den andra i Karleby. Av dessa förverkligades enheten i Kaustby och denna enhet som fick namnet Kanttorinkulma inledde sin verksamhet i januari 2025. Enheten i Karleby förverkligades inte på grund av att den valda byggnadsentreprenörens situation förändrades. För närvarande är alla enheter för gemenskapsboende fullsatta och det är kö till dem, dvs. cirka 40–45 sökande i hela välfärdsområdet och största delen i Karleby.

Det har planerats att gemenskapsboendet konkurrensutsätts åtminstone i Karlebyregionen, men man överväger också

konkurrensutsättning som omfattar hela välfärdsområdet. För hemvårdens del gäller konkurrensutsättningen hela välfärdsområdet. Måltidtabellen är att serviceproduktionen i fråga om de konkurrensutsatta tjänsterna inleds för hemvårdens del år 2026 och för gemenskapsboendets del år 2027. Noggrannare innehåll och tidtabeller fastställs under beredningen av konkurrensutsättningen.

Ett utvidgat gemenskapsboende ska i fråga om den ekonomiska ramen anpassas till en del av utvecklings- och balanseringsprogrammet för tjänster för äldre. Det ekonomiska läget påverkar också omfattningen av konkurrensutsättningarna. Strategiskt måste tjänsterna för äldre rikta resurser i en mer öppenvårdsbetonad riktning och mot nya serviceformer. Inom hemvården kan en del av servicebehovet tillgodoses med köpta tjänster på ett mer planmässigt sätt än för närvarande och med beaktande av stöd för den egna serviceproduktionen.

Vid upphandlingsförfarandet kan man utnyttja ett förfarande som liknar ett dynamiskt inköpssystem, vilket gör det möjligt att ta emot nya anbudsansökningar under hela den tid som inköpssystemet varar.

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar att upphandlingsförfarandet gällande gemenskapsboende inleds under hösten 2025. Målet är att serviceproduktionen inleds i fråga om hemvård år 2026 och i fråga om gemenskapsboende 2027–2028.

Under beredningen av konkurrensutsättningen utarbetas det servicebeskrivningar för gemenskapsboende och hemvård och konkurrensutsättningen ordnas utifrån dessa. Vid beredning av upphandlingen kan det vid behov utnyttjas marknadsundersökning med möjliga aktörer.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade att upphandlingsförfarandet gällande gemenskapsboende inleds under hösten 2025. Målet är att serviceproduktionen inleds i fråga om hemvård år 2026 och i fråga om gemenskapsboende 2027–2028.

Under beredningen av konkurrensutsättningen utarbetas det servicebeskrivningar för gemenskapsboende och hemvård och konkurrensutsättningen ordnas utifrån dessa. Vid beredning av upphandlingen kan det vid behov utnyttjas marknadsundersökning med möjliga aktörer.

Ant. socialdirektören föredrog ärendet vid sammanträdet.